

ผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจที่ส่งผลต่อ
พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี จังหวัดสมุทรปราการ

ลูกจันทร์ อ่อนชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

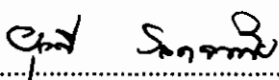
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ลูกจันทร์ อ่อนชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย)

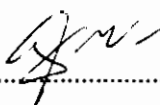

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี โรจนไพศาลกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

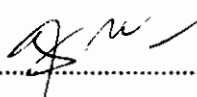

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พณิ สิตกะสิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี โรจนไพศาลกิจ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วสุธร ต้นวัฒนกุล)

คณะสาธารณสุขศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วสุธร ต้นวัฒนกุล)

วันที่ 16 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลวดี โรจน์ไพศาลกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ สาธารณสุขอำเภอ พระประแดง หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลทรงคนองและคณะเจ้าหน้าที่ทุกท่าน และท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนาม ที่ได้ให้การช่วยเหลือและสนับสนุน จนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเวทิตาแด่ บพการี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

ลูกจันทร์ อ่อนชัย

51928310 : ศ.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : การรับรู้ความสามารถตนเอง/การสร้างแรงจูงใจ/พฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเอง

ถูกจันทร์ อ่อนชัย : ผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี จังหวัดสมุทรปราการ (EFFECTS OF A SELF- EFFICACY AND MOTIVATION PROGRAM ON BREAST CANCER SELF - CHECK BEHAVIORS OF WOMEN IN SAMUTPRAKARN PROVINCE) คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์: ชูวดี รอดจากภัย, ศ.ด., กุลวดี โรจน์ไพศาลกิจ, ศ.ด. 127 หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรี อายุ 35-60 ปี สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi Stage Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน โดยกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมสร้างเสริมพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเวลา 8 สัปดาห์ ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 ชี้แจงวัตถุประสงค์และเก็บข้อมูล สัปดาห์ที่ 2 การเสริมสร้างความรู้ สัปดาห์ที่ 3 การพัฒนาทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง สัปดาห์ที่ 4 การประเมินการตรวจเต้านมด้วยตนเองและสัปดาห์ที่ 8 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว การรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลลัพธ์ การสร้างแรงจูงใจ และข้อมูลพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired t-test และIndependent t-test กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรี มีผลทำให้ 1.กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถในการตรวจเต้านมด้วยตนเองสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2.กลุ่มทดลองมีความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเองสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3.กลุ่มทดลองมีการสร้างแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองสูงกว่าก่อนทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4.กลุ่มทดลองมีพฤติกรรม การตรวจเต้านมด้วยตนเองสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดโปรแกรมการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจมีผลทำให้พฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองของสตรีดีขึ้น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมสุขภาพด้านอื่นๆ เช่น การจัดการความเครียด การเลิกสูบบุหรี่ และเลิกดื่มสุราในกลุ่มประชาชนต่อไป

51928310 : M.P.H. (PUBLIC HEALTH)

KEYWORDS : INCREASING PERCEIVED SELF-EFFICACY/ CREATING THE
MOTIVATION/ BEHAVIOR OF CHECKING THE BREAST BY ONESELF

LOOKJUN ONCHAI: EFFECTS OF A SELF- EFFICACY AND MOTIVATION
PROGRAM ON BREAST CANCER SELF - CHECK BEHAVIORS OF WOMEN IN
SAMUTPRAKARN PROVINCE ADVISORY COMMITTEE: YUWADEE RODCHAKPAI,
Dr.P.H., KUNWADEE ROJPAISARNKIT, Dr.P.H.127 P.C.E. 2011.

This semi-experimental research has a purpose to study how the program of increasing perceived self-efficacy together with creating the motivation effects the behavior of checking the breast by oneself. The sample group was the women the age between 35-60 years who were sampled in a type of Multi Stage Sampling, divided as an experimental group of 30 women and a control group of 30 women. The experimental group received a program of initiating the behavior of checking the breast by oneself. The research project continued for 8 weeks as follows: Week 1, explaining purposes and collecting data; Week 2, reinforcing knowledge; Week 3, developing a skill of checking the breast by oneself; Week 4, assessing the breast checking by oneself; and Week 8, sharing, learning, and bringing the knowledge to apply. Tools used in the experiment are interviewing forms which the researcher created about personal data, perceiving, expecting in results, creating motivation, and behavior data of checking the breast oneself. The data is presented as distribution frequency, percentage, mean value, standard deviation. Paired t-test, and Independent t-test were used to determine significance at a level of 0.05.

Research result found that the program of increasing perceived self-efficacy together with creating a motivation effected the behavior of checking the breast by oneself of women has caused: 1) The experimental group perceived a capability in checking the breast by oneself higher than pre-experimenting, and higher than the control group. 2) The experiment group expected in a result of breast self-examination higher than pre-experimenting, and higher than the control group. 3) The experimental group created a motivation in checking the breast by oneself higher than pre-experimenting, and higher than the control group. 4) The experimental group had the behavior of checking the breast by oneself higher than pre-experimenting, and higher than the control group.

From experiment result, it's seen that providing the program of perceiving one's own capability together with creating a motivation influences and improves the behavior of breast self-examination. Therefore, it's needed to apply the theory of self-efficacy together with creating a motivation in promoting breast cancer prevention as well as other aspects of health.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
สถานการณ์โรคมะเร็งเต้านม.....	10
ความรู้เรื่องโรคมะเร็งเต้านมและการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	11
ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถตนเอง (Self – efficacy Theory)	19
ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจ (Motivation Theory).....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
รูปแบบการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	43
4 ผลการวิจัย.....	44
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	44
ข้อมูลการรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลลัพธ์	
การสร้างแรงจูงใจ และพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	48
ผลของการรับรู้ความสามารถตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	
ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง และ	
การสร้างแรงจูงใจต่อพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	59
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก.....	80
ภาคผนวก ข.....	82
ภาคผนวก ค.....	91
ภาคผนวก ง.....	116
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	127

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	45
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการรับรู้ความสามารถตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	49
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	50
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ความสามารถตนเองในการตรวจเต้านมด้วยตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	51
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	51
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	52
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตรวจเต้านมด้วยตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	53
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการสร้างแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	54
9	เปรียบเทียบความแตกต่างของการสร้างแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	55
10	เปรียบเทียบความแตกต่างของการสร้างแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	56
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับของพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	57
12	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการตรวจเต้านมด้วยตนเองภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	58

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 59
14	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรวมการรับรู้ความสามารถในการตรวจด้านมด้วยตนเองต่อพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 60
15	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรวมการรับรู้ความสามารถในการตรวจด้านมด้วยตนเองต่อพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 61
16	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรวมความคาดหวังในผลลัพธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 62
17	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรวมความคาดหวังในผลลัพธ์ต่อพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 63
18	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรวมการสร้างแรงจูงใจต่อพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 64
19	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรวมการสร้างแรงจูงใจต่อพฤติกรรมการตรวจด้านมด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง..... 65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
2 โครงสร้างด้านมและการแพร่กระจายของมะเร็ง.....	11
3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น.....	21
4 แบบแผนการทดลอง.....	31
5 แผนการจัดโปรแกรมการรับรู้ความสามารถตนเองร่วมกับ การสร้างแรงจูงใจในการตรวจเต้านมด้วยตนเอง.....	42